

Història Econòmica Mundial	25025
-----------------------------------	-------

Curs acadèmic	Cicle	Quadrimestre
1999/2000	1	octubre-febrer

Grups	Professors	Despatx	Telf.
Teoria			
1	J. Pujol	B3 - 109	93. 581.23.09
2 i 3	R. Garrabou	B3 - 111	93. 581.23.03
4 i 52	A. Toniolo	B3 - 115	93. 581.18.83
51	P. Sala	B3 - 198	93. 581.21.93
Pràctiques			
1	M. Llonch	B3 - 115	93. 581.18.83
2, 3, 51 i 52	P. Sala	B3 - 198	93. 581.21.93
4	D. Devolder	B3 - 107	93. 581.18.15

PROGRAMA

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

El curs d'Història Econòmica Mundial té com a objectius principals:

1. En primer lloc, proporcionar a l'alumne una idea clara de què s'entén per creixement econòmic, quins són els factors determinants d'aquest creixement (recursos naturals, població, tecnologia, capital, institucions) i com s'interrelacionen.
2. En segon lloc, situar històricament el conjunt de factors i la seva articulació en els diferents sistemes econòmics. En concret, conèixer les característiques i l'evolució del sistema actualment predominant, el capitalista, en relació a altres sistemes, en termes de nivells de vida, de producció, d'organització, ...
3. En tercer lloc, analitzar els processos de canvi evidenciant més els seus aspectes estructurals que no pas els cronològics. En aquest sentit, els temes del programa s'articulen al llarg de tres eixos argumentals utilitzats per als segles XIX i XX: els models de creixement, els fluxos econòmics i demogràfics, les disparitats econòmiques entre àrees geogràfiques i països...
4. Per últim, proporcionar a l'alumne els antecedents històrics del present econòmic, com s'han gestat les relacions econòmiques actuals i la creixent integració i interdependència o mundialització.

DESCRIPTOR OFICIAL DE L'ASSIGNATURA

La primera part del curs d'Història Econòmica Mundial parteix de la modelització de l'economia europea pre-industrial, i tracta principalment l'origen i l'extensió del procés d'industrialització a Europa Occidental i als EUA durant el segle XIX i les seves repercussions. La segona part de l'assignatura es centra en el segle XX, bàsicament en les transformacions que experimenta el sistema capitalista en aquest període, destacant també els intents de trencament i els fracassos teòrics.

TEMARI DETALLAT DELS CONTINGUTS

PRESENTACIO i INTRODUCCIO: Creixement, fluxos i disparitats.

PRIMERA PART: CREIXEMENT ECONOMIC I RECURSOS A L'EPOCA PRE-INDUSTRIAL

1. Economia de l'Europa Pre-industrial.

- Població i recursos en la història d'Europa.
- La producció de subsistències: base tècnica i drets de propietat.
- Divisió del treball, activitats industrials i consolidació dels intercanvis.
- La intensificació del procés amb la dinàmica ultramarina de l'economia europea.
(DE VRIES, pp. 15-24, 43-59, 104-118, cap. 6 i pp. 136-152 ;
WRIGLEY, pp. 9-15)

SEGONA PART: CREIXEMENT EXTENSIU, INVERSIO I DISTRIBUCIO DE LA RENDA

2. Industrialització capitalista: característiques generals del procés.

- La revolució industrial anglesa.
- Les noves bases energètiques de la indústria i els serveis.
- Noves formes d'organització empresarial.
- Formació de capital i sistema de crèdit.
(CAMERON, caps. 7 i 8)

3. Industrialització i creixement econòmic en el segle XIX.

- Diversitat del procés d'industrialització al món.
- Repercussió mundial del procés d'industrialització: els "països nous" i les economies exportadores.
- Principals corrents migratoris.
- Comerç exterior i polítiques comercials.
- L'expansió de la inversió exterior.
- Configuració d'un sistema internacional de pagaments.
(KENWOOD & LOUGHEED, cap. 9; CAMERON, caps. 9 i 10)

4. Crisi del model de creixement capitalista extensiu.

- La depressió de final del segle XIX.
- La crisi final del capitalisme extensiu. La Primera Guerra Mundial.
- Repercussions del conflicte.
(ALDCROFT, cap. 1; CAMERON, cap. 11)

TERCERA PART: LA NECESSITAT DE REGULAR EL MERCAT. LES CONTRADICCIONS SOCIALS

5. **El període d'entreguerres. El sorgiment d'uns nous models de creixement econòmic.**

- La inestabilitat econòmica dels anys 20.
 - La crisi nord-americana del 1929.
 - La depressió dels anys trenta i les diferents respostes del sistema capitalista.
 - L'economia de la Rússia soviètica als anys vint.
 - Plans quinquennals i industrialització accelerada als anys trenta.
- (ALDCROFT, caps. 2 i 3; HOBSBAWM, cap.3)

6. **La Segona Guerra Mundial i els anys de la reconstrucció.**

- Els aspectes econòmics de la guerra.
 - L'establiment d'un nou marc institucional: els acords de Bretton Woods i el GATT.
 - La reconstrucció de l'activitat econòmica.
 - La recuperació econòmica i les noves bases del creixement.
 - Recuperació i creixement del comerç internacional.
- (HOBSBAWM, cap. IX; ALDCROFT, cap. 4)

QUARTA PART: ESTAT, MERCAT I CREIXEMENT INTENSIU

7. **Creixement i desigualtats en l'economia mundial, 1950-1972.**

- Les economies avançades.
 - Les economies del "camp socialista".
 - Les economies dels països en vies de desenvolupament.
- (MADDISON, pp. 121-139; HOBSBAWM, cap. IX)

8. **Nous desequilibris i crisi del model de postguerra.**

- La fi del creixement de postguerra.
 - Les economies avançades davant la nova situació.
 - La mundialització de l'economia.
 - Els problemes del Tercer Món.
 - La crisi de les economies planificades.
- (ALDCROFT, cap. 8 de l'edició de 1997; BERZOSA, pp. 475-507)

BIBLIOGRAFIA OBLIGATORIA CITADA

Primera i segona part:

A.G. KENWOOD i A.L. LOUGHEED: Historia del desarrollo económico internacional, Madrid, Istmo, 1992.

Jan DE VRIES: La economía de Europa en un periodo de crisis, 1600-1750, Madrid, Cátedra, 1992.

Rondo CAMERON: Historia económica mundial. Desde el Paleolítico hasta el presente, Madrid, Alianza Universidad Textos, 1992.

E.A. WRIGLEY: Cambio, continuidad y azar. Barcelona, Crítica, 1993.

Tercera i quarta part:

Derek H. ALDCROFT: Historia de la economía europea, 1914-1990, Barcelona, Crítica, 1997.

Angus MADDISON: Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas, Barcelona, Ariel, 1991.

Carlos BERZOSA: La economía mundial en los 90. Tendencias y desafíos, Barcelona, Fuhem-Icaria, 1994.

Eric HOBSBAWM: Historia del siglo XX. 1914-1991. Barcelona, Crítica, 1995.

NORMES D'EXAMEN I AVALUACIONS

El sistema d'avaluació es basa en:

a) La realització individual de les proves escrites establertes a continuació. La seva finalitat és verificar si l'estudiant ha adquirit els coneixements teòrics i pràctics dels continguts de l'assignatura. S'ofereixen dues modalitats amb les quals superar les proves:

1a. realitzar un examen parcial a finals de novembre de 1999, que constarà de 4 preguntes relatives només als temes de la Primera i Segona Part del programa. Pels estudiants que es presentin i superin aquesta prova, l'examen final (a les dues convocatòries de febrer i juliol) constituirà un altre examen parcial, basat en 4 preguntes relatives només als temes de la Tercera i la Quarta Part del programa. En les dues proves, de les 4 preguntes, 3 faran referència a les classes de teoria i 1 a les de pràctiques, i cada resposta escrita podrà obtenir una avaluació màxima d'2,5 punts;

2a. els estudiants que no s'hagin presentat al parcial de novembre o no l'hagin superat, podran realitzar un únic examen global a les dues convocatòries de febrer i juliol. En aquest cas, el model de la prova presentarà 8 preguntes (6 de teoria i 2 de pràctiques) relatives a tots els temes de les quatre parts del programa. Cada resposta podrà obtenir una avaluació màxima d'1,25 punts.

b) L'assistència i participació a les classes pràctiques, així com la realització dels exercicis indicats. La realització i lliurament al professor de tots els exercicis valdrà 0,6 punts sobre la nota final.

HORARI TUTORIES

PROFESSOR	HORARI TUTORIES
Daniel Devolder	LX 18.00-19.30
Ramon Garrabou	X 13.15-14.15 / J 10.00-12.00
Montserrat Llloch	LX 11.00-12.30
Josep Pujol	J 12.00-13.30 / J 16.00- 17.30
Pere Sala	L 9.00-10.30 / X 16.30-18.30
Alberta Toniolo	M 10.30-12.00 / V 16.00- 17.30